

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG:

Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I-ső emelet,
hova minden a lap szemléni részét illető közlemények intézendők.
Kéziratok nem adának vissza.

Felölő szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

KIADÓHIVATAL:

Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban,

hova az előfizetések és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők
és ezek díjai fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők.

Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.

Néptanulóknak egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1.50. — Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:

Vasárnap és csütörtökön.

Az új belügyi államtitkár.

Hogy mely különös érdemnek fogva nevezetett ki Szalavszky Gyula, volt nyitra megyei főispán, belügyi államtitkárnak, azt senki — még talán gr. Szápáry Gyula se tudná megmondani, ámbar a hazai közvélemény abból a felfogásból indul ki, hogy ilyen ismeretlen firmát érdemek nélkül nem helyezték volna oly magas polcra.

Szalavszky Gyuláról mind azon szent napig, hogy az egész világ meglepetésére belügyi államtitkárra lón, nem hallottunk semmit.

Ez a geniális államférfi homályban tétlen-kedett, mert mint nyitra megyei főispán vajmi kevés alkalma volt közigazgatási tehetségeit ragyogtatni.

Hanem azért — föltéve, hogy Szalavszky esakugyan érdemeinél fogva emelkedett a magasba, — nem hibáztathatjuk a kormány abbeli elhatározását, hogy nem a nagyhangú mameluk-tábor ismert nevű szónokai közül nevezett ki valakit államtitkárrá, mert az szent igaz hogy a közigazgatás bajait senki jobban, mint egy főispán, nem ismerheti.

És ha van abban az emberben energia, van benne független gondolkodás mód, s a Baross Gábor akaraterejéből egy esipetnyi, akkor igen sokat tehet azon a téren, a melyen onnipotens befolyást gyakorol.

Bevalljuk — nincs jogunk eleve jóslatásokba bocsájtkozni az a szintelen, egyhangú diktató, a melylyel az új belügyi államtitkár hivatalát elfoglalta, még nem, jogosít föl arra, hogy képességeiről véleményt nyilvánítsunk.

Egy egészen ismeretlen nagyság, mikor a nagy község elé lép, csupa szerénységéből is tartózkodik egyénisége imponáló vonásait fölszínre vetni. Szalavszky iparkodott chablonszerű maradni, de azért megmondta, a mi a fő, a mi a lényeg beszédében, hogy ő is hive a közigazgatási reformjának.

Csakhogy — mi, a kik egészen közelről szemlélhetjük a közigazgatás misériát, a kik mindennap látjuk a sajnó embereket, a melyekben orvosias helyett kegyetlen önkényvel dul a corumpált közigazgatási gépezet, mi nem abban a nagyhangú phrízisban látjuk a megváltó messiás epedve várt képét megjelenni, a melyet közigazgatási reformnak ejt ki minden haladó párti politikus, hanem sovárogra gondolunk vissza ama boldog emlékeztető időkre, midőn egy vasmarkú férfiú ül abban a belügyi piros bársonyszékben, a ki nem mondott nagy hű-hős díkeziókat, de annál érthetőbben eslekedett.

Az a kemény kérélehetetlen férfiú, a ki az igazságnak képes volt föláldozni a pártérdeket, a ki el tudta felelni azt, hogy valamely főispán hány kormánypárti mamelukot liferált be, midőn arról volt szó, hogy megadassék az elégtétel a megsértett közigazgatási rendnek.

Nem beszélt Baross Gábor közigazgatási reformról, de megragadta egyik-másik főispán gallérját s olyat lóditott rajta, hogy ész nélkül bukott ki abból a bitort méltóságából, — a melyet egyébre sem használt, mint párt-cotteriák alkotására.

Elsőben — legeslegesőben ilyen emberre volna szükségünk, elsőben ki kéne alaposan tisztítani Augiasz istállóját, mert nincs az a magasztos, az az údvös, az a

feltétlenül nagy horderejű reform, mely a mai főispánok kezében hitvány kortes-eszközzé ne válnék, s alkossátok meg a legnemesebb törvényeket, ki fogja játszani az a főmüfti akkor, a midőn saját s társai érdekeit kell megmenteni, a midőn főispáni székét kell megerősíteni.

Fájdalom, hogy Tisza-kormány ilyen főispánokat nevelt!

Ezek az emberek vakok az igazság színei és süketek a jogérzet kiáltó szózata iránt; ezek az emberek váltig hiszik, hogy egyébre nem válók mint elfojtani minden szabadabb, önértetes mozgást s óriási despotizmussal kell a kormány érdekeit szolgálniok.

Kitűnő jó szolgák, — de szolgák!

S vajjon Szalavszky — a volt főispán, a ki szintén e rendszer gyermeke, üldözni fogja-e azokat, a kikkel együtt huzta jó minap az igát, hivatva van-e kiirtani azt a szellemet a közigazgatásból, a melynek ő is egyik terjesztője volt?

Miért ne? fogják sokan mondani.

A leigázott szolgából önértetes és igazságos ur válhatik.

Lehet, hogy Szalavszky — a ki torkig volt a régi rendszer követelte korrupcióval, hivatva lesz azt az utolsó bakteriumig kiirtani.

Meg fogjuk látni.

Baross Gábor az első hetekben is éreztette már igazságos erejét.

Bács-Bodrogh megyében a kernyai volt jegyző sokat beszélhetne róla.

Mi Szlavszky Gyulának e n n é l több időt adunk.

A „Zombor és Vidéke“ tárczája

Reminescentiák az egyetemi életből.

I. A BARERKOSZORÚ.

Kedves olvasom, neked mint jó barátomnak, (mert ha nem volnál az, nem olvasnád zöngeményeimet), neked megvallhatom, hogy én roppant hiú ember vagyok, folytonosan dicsőségéről álmodom. Elmesélek neked egy kis históriát, hogy e gyenge oldalamat megvilágítsam. Hanem aztán: „entre nous“ maradjon a dolog, mert minden hiú embert bánt, ha hibáit megismeri a világ.

Kis gyermek voltam még s már is nagy eszmék foglalkoztatták agyamat. Szerettem volna nagy ember lenni s a „dicsőség bájvirágait aratni kosár számba, ragyogni, uralkodni, vagy tenni akármit, hogy nevem ismertté legyen. Alakult akkor tájban egy torna egyet, amelynek tagjai kis fiúk is lehettek, és úgy hiták őket, hogy növendékek. Egy torna egyet növendékének lenni, ez is valami, gondoltam magamban és azá lettem. Sok fáradságomba került ugyan míg az öreget rá vettem, hogy mint ő nevezé „komédiás ruhát“ csináltasson számomra, de végre sikerült, és én boldog voltam. Vörös ingben két övvel körítve lépdeltam nagy büszkén az utcán. Kell-e enél nagyobb boldogság egy torna egyet növendék számára. Egyszer versenyt rendeztünk s a programom, a sok ugrone, vivás, bajnokjelöl s más hasonló műnével jelölt szereplők között (miket nem ért meg) ott szerepelt a „növendékek sikversenye is.“ Mondjam-e, hogy én is versenyztem?

A versenydíj babérkoszorú volt.

— Istenem, ha megnyerhetném!

Hát nem nyertem meg. Az eset igen lehangolt. Kezdtam a dolgom gondolkozni s úgy találtam, hogy nincs igazság a földön, mert igaz ugyan, hogy versenytársam Levendula Matyi ért be elsőnek, s az is igaz, hogy a szomszéd mészáros fia, Zsdribacz Glisó volt a második, de azért mégis inkább nekem kellett volna adni a díjat. Hogy miért ezt maig sem tudom, de meg voltam róla győződve, hogy az csakis engem illet meg. Nagyon szomorú voltam, kezdtam pessimistává válni, amit onnan is képzelhettek, mert már három napja nem voltam a boltoséknál krumpli ezukrot venni, a mely manipulációt csak azért űztem, hogy a boltosék Mariskáját láthassam. Végre aztán negyedik nap, amikor a nagy szegény mégis legyőzte a szivem vágya átmentem. Persze, hogy minden keserűséget elfeledtem, különösen mikor Mariska úgy nyilatkozott,

hogy ő autentikus forrásból tudja, hogy az a koszorú nem is volt babérból csak holmi téli zöldből fonva. Várjon csak Mariska, majd szerzek én még koszorút!

Mikor gymnasiás lettem verseket kezdtem írogatni. S mi természetesebb, hogy mit felelt rá az érdemes szerkesztőség, azt már még neked is rüstem elmondani kedves olvasóm. Ez az út sem volt az igazi, amelyen dicsőséghez jutottam volna. Pedig, ha olvastam, hogy néha Arany János neve alatt koszorús költő, rejlik igazán megírigyaltam a dolgot.

Később ide hozott a sors a „Zombor és Vidéke“ szerkesztőségébe, ahol most is körmögtek s valshánszor felpilantottam az íróasztalom felett függő koszorúkat, melyeket a szerkesztőnek barátát és ismerőseit nyújtottak át ünnepélyes alkalmakkor, nem állhattam meg, hogy a szomszéd asztalnál kutanyelvek közé teremtkezett szerkesztőre egy oldalpíllantást ne vessek, a melyet barátságosnak épen nem lehet mondani. No de nem baj majd szerzek én még koszorút!

Felmentem az egyetemre. Hű! ez ám az élet itt lehet dicsőséget szerzeni. Most már több szabad időm is volt, mert azok az emberek közé tartoztam, akit ha megkérdeztek merre van az egyetem, így válaszolhattam: sajnálom nem tudom, hisz magam is egyetemi polgár vagyok. Időm volt, mint mondtam, írtam tehát a verseket nyakra-főre. Szegény szerkesztők! Valóban nem eszálom, hogy egyszer, mikor felmentem az „Ország-Világ“-ba, Benedek így szólt hozzám:

— Uram, ha megígéri, hogy soha többé nem hoz verset, úgy valamennyi verseit összeszedve átlag 1 frtjával honoráljuk, csak azt ne kívánja, hogy kiadjuk. Hanem azután békét hagyjon. Hm nem is rossz űlet egy szegény deákra nézve. Hát elő is szedte, illetve szedte a t. szerkesztő a verseimet, hogy kifizesse, de mikor a szedte már a ruha kosárral hozta be, elképedve szólt hozzám.

— Ez mégis iszonyú! Ön borzasztó ember. Én erre szerényen mosolyogtam.

— Tudja mit, inkább kijavítjuk egy versét s közöljük a fizetés fejében!

No hiszen épen ez kellett nekem. Megegyeztünk, hogy a legközelebbi számban megjelenik s én boldogan távoztam. Egész éjjel nem aludtam az édes igazgatottságtól. Meg van tehát az első lépés a dicsőséghez. Nem győztem elvárni a legközelebbi számot, beteg lettem a túrelmetlenségűl, már az utolsó nap a Dunába skartam ugrani, de mégis meggondoltam a dolgot. Másnap megjelent a vers s alá volt írva a nevom. De jó is, hogy alá írták,

mert annyira ki volt javítva, hogy nem ismertem volna meg. Csupán a cím maradt meg úgy, a hogy én írtam: „Hozzá.“

Megmutogattam a lapot mindenkinek, a kit csak ismertem és nem ismertem. Összefogdostam az embereket az utcán.

— Nézzé barátom ezt én írtam.

Még a sarkon álló hordárt, a kit sokra becsültem, mert legokosabbnak tartottam kollégái között, magamhoz intettem. Lekapta piros sapkáját s hozzám szaladt. (E piros sapka pártatlan finom ságú volt, s hordárt körokben annak idejében nagy senszátiót keltett.)

— Látja-e ezt a verset?

— Igenis látom.

— Eltűdja-e olvasni?

— Igenis, hogy nem tudom.

— (Számár!) Na hát akkor vigye el a kőfaragó utczába.

Tudja már kinek. Ezt a csokrot is adja által. — Itt egy bika. Tudta jól, hogy hova kell vinni. Persze te kedves olvasóm nem tudod. No megmondom, az kinek az a vers szolt, s kinek ez az én nagyrabecsült hordárom vitte, ez egy aranyos kis szöke hajú nagysám volt.

Megvoltam győződve, hogy másnap illatos levélkét kapok válaszul. Hát biz én csalódtam. Nem csak, hogy csalódtam, hanem mikor elmentem a szerkesztőségbe a honozáriumért majd kidobtak. — No már látom ezen az uton sem szerzek babérkoszorút!

Váltságos idők következtek. Beutott a huzonötödik pragrafus. Az egyetemi hirdetőzablák telve voltak. Egyetemi polgártársak! Haza! Haza! E! Elvtársak! s hasonló című hirdetésekkel.

A haza el van veszve! Csak mi menthetjük meg a hazát! Tisza Kálmán vészünköt akarja! Fel! Most vagy soha.

A Pongráz vendéglő esténtéknél tett ve! deákokkal szavaltak, énekeltek, éljenek! Leginkább irigyletem Orbán Jánost, azt mindenki bámulta, mert legjobban tudott kiabálni.

— Istenem ha én ilyen nagy ember lehetnék mint ez az Orbán! akkor még a babér koszorúrol is lemondanék.

Gondoltam magamban, hogy lefőzöm. Írtam ottthon egy kis ivre terjedő beszédet. Milyen beszéd volt ez! telve volt ilyen kifejezésekkel: Lerázzuk magunkról a rongyot a piszkot. Nem hagyjuk magunkat eladni. Első a becsület. Eljen a haza!

Betaultam szőr-szóra, s elmentem mindennap a nemzeti színház harmadik emelétré s onnan az utolsó sorból néztem végig Nagy Imrét, hogy megtanuljak tőle szónokolni, s gesztikulálni. Haza menve aztán még frissiben a tükör elé álltam s kezdetm szavaltam. Minden szavát, minden gesztusát tudtam valamire alkalmazni.

A telekkönyvi betétek szerkesztése.

I.

Napirenden van a rossz közigazgatásról írni, megkísérlek kigyógyítani az államtól a korupcióból: — kik erre törekednek — terjeszék ki operációjukat minden irányban, mert csak úgy várhatunk alapos javulást.

Tapasztalat bizonyítja, vannak mindenre jó törvényeink. — csak az a baj, hogy rosszul hajtják végre. S mi ennek az oka?

A sok között mindenesetre legfontosabb a korupció. Rossz a rendszer, minek révén sok kétes existenciát vonnak be, kik elárasztják a hivatalokat és a tisztességes munka megkezdésével úzik csúf mestersegüket. Egy éve, hogy Bács-Bodrogh megyében a telekkönyvi betétek szerkesztését megindították. Valljuk meg úgy az ügyvédi kar, mint a földbirtokosság aggodó várakozással tekint a jövőbe; mert nem képes megérteni. — hogyan lehet a rossz kataszter alapján jó telekkönyvi betéteket szerkeszteni.

A ki gyakorlatilag foglalkozik a tlkvi betétek szerkesztésével; befogja ismerni, hogy a munkalátot lehet jól, és pedig oly módon megvalósítani, hogy az által a hiányos kataszter is megjavíttatik.

A kataszter legfőbb hiánya:

- 1.) a birtok ívek szabály ellenes vezetése;
- 2.) a valóságnak meg nem felel osztályba sorozás és
- 3.) a helytelen birtok valószínűsítés

II.

E hármast hiányt kell megszüntetni 's nem esik többé kifogás alá a kataszter.

Az 1886 évi XXIX. t. cz.: és annak végrehajtása tárgyában kiadott 9178/88 számú J. M. utasítás 54. 58. 59 §§-ai köztelenségévé teszik a kiküldött telekkönyvezetőknek az azonosítási eljárást. — Ez tulajdonképpen abból áll, hogy az illető községben dúlónként előlrol kezdve, a telekkönyvi birtok részleteket, e telekkönyvi vázlat, kataszteri térkép kataszteri telekkönyv és felek meghallgatása mellett a szomszédok megjelölésével részletről részletről összehasonlítja és megállapítja, hogy minden egyes telekkönyvi hrszámu részletnek, — mely kataszteri helyrajzi számu birtok részlet felel meg.

A telekkönyvi betétek szerkesztése körül legfontosabb az azonosítási eljárás: miért is az emberi erőt kimerítő lelkiismeretes és pontos munkalátot igényel. Ha az azonosítással megbízott telekkönyvezető ebbeli hivatásának lelkiismeretes megfelel. — teljesen nyugodt lehet, — nem különben örülhet annak a földbirtokosság is; mert az ekként jól kidolgozott betéttérny tekinthető egyuttal a helyesbített megbízható kataszternek.

A mint a birtokrészletről birtokrészletre a valószínűsítés megtörténik: ehhez képest a birtok részlet az illető birtokos kataszteri birtokéba és az 1 számu nyilvántartási jegyzékbe is helyesbítve bevezethető.

Ez azonban már nem a tlknyvezető köztelensége, hanem a községi jegyzőé. Így azután nem jöhet elő többé ama gyakori eset, hogy más birtokot képező rész-

Például egyszer végig néztem az „Ember Tragédiájában” Nagy Imrét mint Adámt.

E mondását; — Hát miért kek az ég? Miért zöld a liget? így alkalmazni. Hát mért uralkodik felettünk a zsarnok?

Mért gyötör bennünket? S éppen úgy gestikuláltam hozzá mint Nagy Imre.

Majd néz Messlényi meg Kaas Ivor ha ezt elmondom. Ilyent még ők sem tudnak. Haj de a sors ellenem esküdött soha sem jutottam szóhoz. Végre egyszer akadt alkalom. Feláltam egy bordóra és beszélni kezdettem. Beszédem így kezdődött volna:

— Le Tisza Kálmán! Eljen Kossuth Lajos!

En nagy trémában voltam, s reszketve kezdetem hozzá:

— Le Kossuth Lajos! Eljen Tisza Kálmán.

Nagy zugás támadt erre s én akkor vettem csak észre hibámat mikor már egy pár lelkesült collega szépen kitett az ajtón.

— Mégis öldöz engem a sors!

Napok multak. Egyszer véletlenül bevetődtem az előadásra. Mikor vége volt s kifelé indultunk. Erdekes látványt lártam szememnek. Az utca tele nappal huszárakkal, bieszkásokkal, egyetemi hallgatókkal, mihaszna Andrásokkal, csirke fogókkal, zsemlemetszőkkel és tolvajjelöltekkel s más mindenféle s szakmában működő egyénekkel. Az egyik kiabált, a másik nyávogott, a harmadik fúyított és így tovább mindenkinek akadt valamilyen foglalkozása, hogy ne unja magát. A rendőrök és katonák vaggattak jobbra-balra.

— Abezug Tisza!

— Abezug Lientenant Stibli.

— Abezug Mihaszna.

Ezek voltak a jelszók. Gyönyörködve néztük a jeleneket s élvezték a rendőrök ügytelenségét. A láрма nőtön-nőt, a katonák mind türelmetlenebbek lettek. Végre aztán egy hatalmasan berszögő abezug kiáltás után elkaromkodja magát a huszár főhadnagy s nekünk vágat. Akik legjobban kiabáltak szétszaladtak. Mi már nem mehetünk be szorítottak bennünket egy sarokba s én csak arra emlékszem, hogy egy fényes kardot láttam a fejem felett megvillanni.

Másnap szobámban ébredtem fel.

Körülföttem orvos, pap, s barátain kétségbeesett arca. Csodálkozva néztem, mit okvetetlenkednek itt ezek, a mikor eles fájdalmat éreztem a fejemem. Tisztlában voltam mindennel.

(Folyt. köv.)

letek, akár a kataszteri birtok ívekben, akár pedig a telekkönyvekben feleselére fordulának elő.

(Folyt. köv.)

Pártoljuk a hazai ipart.

Reggeltől estig, sokszor éjjeken és ünnepnapokon is át vértízasztó munkát végző iparosok nevében emeljük fel szavunkat; azon iparosokt kik nagy része éhezik, fázik és keservesen verjetekez, hogy saját, és övéi nyomorult életét a munkától vérfolyagokban megkérgecsedet kétkéze munkája után fentarthassa. A munkát ti nem tudtok eléggé méltányolni csak azért, mert az honi munkások által verjetekezettik, azt mire sem becsülték; hanem az idegen-országok munkásai által jó-rosszul végeztet munkát és készítményt drága pénzeiteken vásárolják csak azért, hogy dicsekedhessetek azzal, hogy testeiteket fedő divatos rongyok osztrák, német, angol vagy franciaia produktum.

Ha olvassuk a világtörténelmet, a gazdaszattant és a kereskedelmi fölrajzt, meggyőződünk arról, hogy csak azon országok lettek vagyonosok és boldogok a mely országokban az ipar és kereskedelem virágzik. Az ily országok ipara és kereskedelme azért lett virágzóvá, mert minden honpolgár szükségelte ezikkeket saját országa termékeiből fedezte, mellőzve a külföldit. A külföldi termények és produktumokból csak olyanokat vásárolt és vásárol a melyek az illető országban vagy nem léteznek vagy egyáltalában azok elő sem teremthetők.

Mi pedig mindazt, a mi honi mellőzzük csak azért, hogy az idegenben fényeskedjünk mint a rut páva. Mi az idegen produktumokat kétszeres-háromszoros áron vesszük meg csak azért, hogy dicsekedhessünk vele, hogy ez vagy ama ruhadarab angol-franciaia vagy is külföldi; mert az sokkal nemesebb mint a honi sőt ha valaki azt kérdezne tőlünk, hogy ez vagy amaz ruhadarab nem-e honi egészen indigálnodva megaprehendálnók ezt, hogy mer minket ily dologgal gyanusítani, hogy mink nem külföldi, hanem honi termékeket hordunk testünkön.

Valóban, örületes dolog, hogy a mi vagyonosabb osztályhoz tartozók nem félnek az Istentől, nem félnek az unokák átkos ítéletétől, nem rettegnek a haza nemtője véruhalotta könnyeitől, de nagyravágási hőbortól őrözve saját hazájukat és annak vértízasztva munkával foglalkozó iparos hazafiaktól megvonják a megelhetős lehetőséget — idegen országok termékekért dobálják ki millióikat.

Valjon az ily hazafiak, kik saját hazájuk és nemzetük ellen ily mondhatni csalási bünt követnek el, nem érdemlik-e meg, hogy őket és ivadékaikat a haza nemtője a legnagyobb áttokkal sújtson.

Né dobjuk ki drága pénzünket a külföld hitvány rongyaiért, de azon a pénzen szükségleteinket a haza szegény és a mindennapi kenyér megszerzését nélkülöző iparosoktól szerezzük be. Ez által a legnagyobb haza és ember iránti szeretetet gyakorolandjuk; mert a vagyonosodás meg fogja teremteni a jólétet és a jólét az erőt, — tudományt és a haza boldogságát. Hogy szavunk ne legyen pusztaiban elhangzó, elég felhívnom a polgártársak figyelmét az Amerika művelt lakosságára, a mely honi ipari fejlesztése s előmozdítása által az országot s illetoleg ezen világrész mesés gazdaságra jutatta.

Az erős akarat és az önzetlen hazaszeretet meghozza a várt eredményt.

Bereghy Endre.

Megyei s helyi hírek.

* Pályázati hírdetmény. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről a Falezion Gyula-féle ösztöndíj alapítvánnyal az újonnan engedélyezett évi 600 fittal javadalmazandó ösztöndíjjalomsa néve ezennel pályázat nyitattik. Felhívtnak emel fogva a pályázni szándékok, miszerint kereszlettel, iskolai bizonyítvánnyal, nemkülönben a pályázó egészségi állapotát igazoló orvosi és szegénysegét igazoló hatósági bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványokat f. évi augusztus hó végéig beazaró a városi tanácsnak nyújtsák be. Kelt Zomborban, 1890. évi július hó 17-én. Vukicsévits Péter polgármesteri helyettes.

* Községi közigazgatás. E czim alatt közöl a „Budapesti Hírlap” esztörténeli számában egy viszonyainkat hűen leíró cikket melyben a Bacs-megyei visszaéléseket szőnyegre hozták. Figyelmébe ajánljuk e cikket azoknak, kik Sándor Béla főispánuságáról diess. himnusokat gyartanak, s különösen a füstbe ment főispáni jubileum rendezőknek. Valóban nem képzelhetni sőtörbön ironiát, mint jubileuma készülni most, midőn az egész ország, ha visszaélésekről fölözéskéről eredménytelen vizsgálókról, elmulosítókról szíbrák s jegyzők közti vérdem pájtázkodásról, korrupciónál hall vagy olvas; mindjárt Bacs-Bodrogh vármegyére a „minta vármegyére a minta főispánnal” gondol, mely 11 zage 11 kormánypartí képviselőt küldött fel az országgyűlésbe. Nöde — úgy látszik fenn is megokolottak már ezen állapotokat, s ezt megsejtette Sándor Béla is azért be is szüntette a jubileumi előkészületeket. S okosan. Mert nagyon fu a szaga lett volna a jubileumi tömjén füstnek, ha a jubileumi ünnepélyekkel egyidőben a közvélemény s ennek hatása alatt a kormány is paléztól főispánusi működése fölött. A „Budapesti Hírlap” csak a moholi arvánpártári hánnyokról beszél, hat ha még tudna azt, hogy mi történik a többi községekben. Lapunk jövő számában bővebben fogunk megemlékezni e cikkről s a megyei adminisztráció megvilágítására még több a moholizhoz hasonló eseteket felsorolni.

* Az ügyvéd jelöltek és joggyakornokok köre — mint lapunk múlt számban is jelezteik Budapestben megalakult. Örmömlt olvassuk, hogy a szervezés munkájában zombori földieink is élénk részt vettek, innen is a kor élen állók közt több zombori fiatal ember nevével járunk. Így a felügyelő bizottságba bevalasztott a lapunk hasábjairól is ismert fiatal író Csillag Karoly, a választmányba dr. Balogh Ernő és dr. Longanor Ferenc és dr. Vucze Ignác tetszőleg földieink.

* Hirdetmény. Zombor szab. kir. város közönsége részéről közhírre létezik, miszerint mai napon tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésen a városi javadalmak és a város által berelt adak Kezelsei iránt szabályrendelet előtallott, az f. évi július hó 16-tól 30 napon át, dr. Gertinger Pál aljegyző hivatalos helyiségében közösen látehető és ellene feladvások ugyanezen idő alatt a városi tanácshoz ezimeve benyújthatók. Kelt Zombor szab. kir. város közönségének 1890. évi július 14-én tartott rendkívüli közgyűléséből. Vukicsévits Péter polgármesteri helyettes.

* Szőlőoltó. Segecz Ferenc zombori lakos f. é. márczius havában a szegedi amerikai szőlőtelepen rendezett szőlőoltási tanulmányban részt vett, s oly ügyességet és szorgalmat tanúsított, hogy Heinrich József a tanulmány vezetője s szőlőoltó-bizottsági vándortanár igen szép bizonyítványt állított ki Segecznek s mint gyakorlati szőlőoltó bárkine ajánlja.

* Egy jegyző, ki nem kap erkölcsi bizonyítványt. Kerynya községi jegyzőjét a megyei hatóság tudvalevőleg hivatalos szabálytalanságok és egyebet miatt feyelmi úton nagy pénzbírsággal büntette meg; de minthogy ezen úgy a legfelsőbb közigazgatási forum előtt minden esetre szigorított megbírálás alá került volna s tekintve azt, hogy a jegyzőt nemcsak szabálytalanság vagy hanyag kezelés — hanem más is terhelte — (a mire azon ténykörülmény vall, — hogy ezen jegyző ellen a fenytői bíróságnál is vizsgálat van folyamatban) — ő — a jegyzőnek látta odább állni s hivataláról lekötözött s most már a községből is elköltözött. A jegyző — a napokban erkölcsi bizonyítványt kiadását kérlelmezte a főlzolgabírótól — ki is kerynya községi előjáróságának meghagyta, hogy a bizonyítványt állítsák ki. — A községi bíró azonban a jegyzőnek kiállítandó erkölcsi bizonyítványt — ennek viselt és ismert dolgait hozván fel indokul — nem akarta aláírni. — A főlzolgabíró erre annyira felháborodott, hogy kerynya községi bíráját menten hivatalától felfüggesztette. — Mar most itéljen a nagy közönség. — és ha tudomására jó, a belügyminiszter is.

* Munkácsy Mihály hírneves festőművész hazánkfa az őszszel valószínűleg Bajára látogat, hol Allaga Margit k. a. esküvőjén mint násznagy fog szerepelni. A kisasszony edes atyja Allaga Ottó jeles bajai ügyvéd ugyanis egy időben a művészi pályán volt és ekkor kötött Munkácsy Mihályval szoros barátságot, melyet sem az életpálya meváltoztatása, sem idő és távolság megváltoztani nem tudtak. Az ügyvéd felkérésére Munkácsy rendkívül szívesen levélben kijelentette, hogy ha ősz Magyarorszába ellátogathat, a legnagyobb örömmel fogja a násznagyit tisztet barátja leányával teljesíteni; ha azonban az utazásban akadályozva lennénk, úgy goulkoskodni fog helyettesről.

* Hymen. Styrum Mór, helybeli kir. bír. végrehajtó eljegyezte Topolyán, a kedves és szép Wolheim Juliska kisasszonyt.

* Kamarai választások. A szegedi kereskedelmi és iparkamarai küllgök választásáról ismét két tudósítást vettnék. A kulai akörületben megválasztottak rendez tagoknak; Kósa Gyula kereskedő, Vighart Edu iparos; pottagnak; Kleiner Gyula. Valóságilag megdöbbenő részvételesegről tesz tanúságot újdíeki tudósításuk. E szerint Újdíekben a kamarai tagoknak vasnapra kitűzött és tudósításuk szerint kellőleg közhírre tett választása eredménytelenül folyt le, mert egyetlenegy választó sem jelent meg szavazni. Egészen hihetetlennek látszik ez a dolog és alighanem van mögötte egy kis szándékosság is minden részről.

* A temesvári szeb püspökség ideiglenes kormányzását a versei szeb püspök — mint az E—s írja — nem fogadta el, minek következtében a nevezett egyházmegyét, a püspöki szek betöltéséig, maga pátriárka fogja Karlocazi kormányozni.

* Pályázat. Újdíek szab. kir. város törvényhatósági bizottságának határozata folytán az általános tisztújítás Újdíek szabadkirályi városnál 1890. évi augusztus hó 30. napján fog megtartatni, mely napon a kövekező tisztviselői állások töltendőek be: I. A közgyűlés által 6 évre választatnak: Polgármester 1800 frt, évi fizetés és 200 frt, évi lakbér, három tanácsnok, főjegyző és két árvaszéki linók egyenként 1200 frt évi fizetés és 150 frt évi lakbér, tiszti főjegyző 800 frt évi fizetés 100 frt lakbér, aljegyző 900 frt évi fizetés és 100 frt évi lakbér, alkaptány 900 frt évi fizetés és 100 frt évi lakbér pénztárnok 1000 frt évi fizetés és 150 frt évi lakbér, két pénztári ellenőr egyenként 800 frt évi fizetés és 100 frt évi lakbér. II. A főispán által életfogytiglan ki nevezetnek: Főkapitány 1400 frt évi fizetés és 200 frt évi lakbér, közgyám (árvaszéki nyilvántartó) 800 frt évi fizetés és 100 frt évi lakbér, főszámvéző 1000 frt évi fizetés és 150 frt évi lakbér, mernök 1200 frt évi fizetés és 150 frt évi lakbér, főorvos 800 frt évi fizetés és 100 frt évi lakbér két kerületi orvos, egyenként 400 frt évi fizetés és 100 frt évi lakbér, két alszámvevő egyenként 700 frt évi fizetés és 100 frt évi lakbér, két közigazgatási gyakornok egyenként 500 frt évi fizetés. III. A közgyűlés által életfogytiglan választatnak: Földadó-kataszteri nyilvántartó 700 frt évi fizetés és 100 frt évi lakbér, külterületi rendbíró 700 frt évi fizetés és 100 frt évi lakbér és 400 frt évi lőrtartási Átalány. Az 50-kros helyeggel ellátott és az 1883. évi t. cz. értelmében felszerelt pályázati folyamodványok 1890. évi július hó 31. napjáig beazaró Meltóságos Dr. Flatt Viktor ur, Újdíek szabadkirályi város főispánjához vagy a városi tanácsához nyújthatók be.

* Szerb püspöki zsinat. A karlocazi szerb püspöki zsinat mint a „B. H.” írja: szeptember elején tartatik meg a temesvári püspöki szek betöltéséig. Egyetlen valószínű püspökjelölt Radics Emil dr., ki általános nagy képzettségével fogva kiválék a szerb főpárok sorából, és nemcsak a tudományok terén, továbbá mint teológiai rektor a szerb pápság kiképzése körül, hanem, mint kolostorfi is valamilyen között legzsdagabb, de elhanyagolt kruszedoli kolostor emelése körül kiváló érdemeket szerzett.

* **Dr. Láng Jakab** bécsi fogorvos itt helyben, a Tóth-féle házban (Osened utca 130. sz.) még néhány napig fog tartózkodni városunkban.

* **Hymen-hír.** Dr. Huszagh Nándor zentai ügyvéd a múlt héten jegyet váltott Gyetvay Irma kisasszonnyal Adárol.

* **A kereseti adó kivétele.** Mig a kereseti adó reformja törvényhozási után keresztülment lesz, a pénzügyminiszter, a Nemzet értesülése szerint, saját körében igyekszik a felmerülő bujokot orvosolni. Így már a jelen évben folyamatban levő kivételi munkáknál akként intézkedik, hogy az egyes kereseti adókövetési körletek javaslatait a pénzügyminisztérium kebelében előzetesen felülvizsgálta és a kereseti adókövetésnél működő kincstári közöket az adott polgárok igazságos érdekének szem előtt tartására és a tulbulzalomból eredő netáni túlhajtásokból folyó visszás következményekre utasította. Olyan adóköveti kerületekben pedig, melyekben nevezetes elérések mutatkoznak, az egész munkálatnak a helyszínén közvetlenül a pénzügyminisztérium kiküldött által leendő felülvizsgálati rendeli el.

* **Eljegyzés.** Löwy Sándor jankováci földbírtokos leányát, Fanny k.-a.-t eljegyezte Halbrohr Sándor szabadkai földbírtokos.

† **Halálozás.** Hanotics Adalbert jankováci r. k. kántor és takarékpénztári pénztárnok e hó 11-én hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Elhunytát fiatal özvegye és 7 kiskorú gyermeke siratja. Hált totemot a közönség nagy részvéte mellett 13-án örök nyugalomra helyezték.

* **A hazai ipartestületek kongresszusa.** Az ipartestületek központi bizottsága ülést tartott. A gyűlés az ez évben tartandó II. országos ipartestületi kongresszus előkészítésével foglalkozott s részt vettek benne a fővárosi ipartestületek, a budapesti kereskedelmi és iparkamara és az ország iparegyesület képviselőin kívül a szabadkai, szolnoki, székesfehérvári, nagybecskereki, békéscsabi, komáromi temesvári, dettai, halasi, váci, úpesti és monori ipartestületek megbítozói. Az elnök bejelenté, hogy az 1884. XVII. t. e. alapján alakult, mintegy 200 ipartestület közül 151 nyilatkozott a kongresszusnak ez évben Aradon leendő megtartása mellett. A beérkezett hítelek kimutatásokból kitűnt, hogy a testületek kötelekébe 51.594 önálló képesített mester, 87.490 segéd és 31.893 újra tartozik. A központi bizottság több órai tanácskozás után kimondotta, hogy a II. országos ipartestületi gyűlést az alföldi s délmagyarországi kiállítás alkalmából Aradra ez évi szeptember hó 7., 7-8-ik napjaira hívja egybe. A gyűlésen az 1884. évi XVII-dik törvényezik alapján alakult ipartestületek, valamint oly városokban, hol még ipartestület nem alakult, az ipartestületek, vagy általános ipartestületi testület, három-három taggal képviselhetik magukat s minden oly szaktestület, egy-egy szavazattal bír. A gyűlésre meghívják a kereskedelmi és iparkamarákat, az ország iparegyesületet és a főv. iparoskört, valamint a hazai iparügy körül érdemeket szerzett szakfelfakát. A nagygyűlés napirendjé a következőképp állapították meg: I. Az ipartörvény revíziója, fétékintettel a képestési igazolás hatályosabb tételére és a testületi hatáskör szabatosabb meghatározására. II. A képestéshez kötött kézműiparágak kiterjesztése III. Iparoktatás. IV. Vászárügy. V. Fegyenczipar. VI. Házalás és vándorúgynek. VII. A munkaviszonyok rendezése az ipartörvény 140. §-a alapján. — VIII. Az építési iparüzés szabályozása. IX. Hadfelszerelés ügy. X. A kózhátasági szállitások körüli eljárás szabályozása. XI. Hatályosabb szakképviselő a törvényhozásban. XII. A munkaadók és az ipartestületek állásfoglalása a magyarországi újabb munkaszorgalmakkal szemben, kapcsolatban a segélypénztárakra, a baleset elleni biztosításra és a vasárnapi munkaszünetre vonatkozólag ezébla vett törvényhozási intézkedésekkel. XIII. Az iparfelügyelői intézménynek szélesebb alapokra fektetése. XIV. Vegyes testületi indítványok. XV. Az ipartestületek állandó központi képviselete. A gyűlésen megválasztották még az egyes kérdések előadói és társelőadóit is.

* **A magyar kereskedő-íjak** által Aradon 1890. évi aug. hó 3. bellisi Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter arvédnökege alatt megtartandó V. országos Congresszusa kaputnk meghívót. A kongressus napirendje: Első nap aug. hó 1-én. I. A különböző vidékekről érkező vendégek fogadtatása és elszállásolása. II. Este 9 órakor. Kereskedési estély a Wittman-féle sörösarnok kerti helyiségében. Második nap augusztus hó 2-án. III. A reggeli vonatokkal érkező vendégek fogadtatása és elszállásolása. IV. Délöltől fél 10 órakor. Gyülekezés az aradi kereskedő íjak közművelődési köre helyiségének udvarkertjében. (Minorita palota.) V. Megbízó levelek bemutatása és igazolása. VI. Délöltől 11 órakor. A Congressus megnyitása a városház diszterében. a) Megnyitó beszédek. b) Alakulás. c) A napirend tárgyalása. Napirend: 1.) A kereskedő-íjak szakoktatása és tanonczgyúnyk. Előadó: Azari Zachár Gyula (Budapest.) 2. A magyar kereskedő-íjjuság feladatai az újabb kor követelményeivel szemben, és a testületi szellem fejlesztése. Előadó: Csejtye Várjassy Árpád (Arad.) 3. A betegsegélyezés ügye. Előadó: Kende Zsigmond (Budapest.) 4. A helyeszközök ügyének szerzése és fejlesztése, az ország kereskedelmi egyesületei kebelében. Előadó: Horátsik B. János (Köszösvár.) 5.) A kereskedelem és nemzetiség. Előadó: Bekly Gyula (Kassa.) 6. A szegedi kereskedő-íjak társulata előterjesztése, a kereskedői országos menház tárgyában: Előadó: Schaller Vilmos (Szeged.) 7.) Indítványok az előjegyzett sorrend szerint. VIII. Délután 3 órakor. Közös ebéd (a karte) a Wittmann és Pohl sörösarnokok kerti helyiségében. VIII. Délután 4 órakor. Az aradi kereskedő-íjak közművelődési köre helyiségének meglátogatása, és ott gyülekezés; honnan az alföldi és délmagyarországi általános kiállításának testületileg való megtekintése. IX. Este kilencz órakor. T á r s a s v a c s o r a (a la carte) a kiállítási nagyvendéglőben. Harmadik nap augusztus hó 3-án. X. Reggel fél 8 órakor. Gyülekezés a kör helyiségének udvarkertjében. XI. Reggel 8 órakor. A város nevezetességeinek megtekintése. XII. Délöltől 11 órakor. A Congressus folytatása, a fenmaradt pontokban letárgyalásával. XIII. Délután 2 órakor Diszbed (a la couverte) a kiállítási nagyvendéglőben. XIV. Este 8 órakor fényes táncvizigalom a városiglett diszterében. Teljes bizalommal kérjük Önöket, t. pályatársak, hogy

kongresszusunk ügyét pártolják, s azt az érdekeltek körökben terjesztve. Jelenlegnek meg érkezkeltünkön minél tömegesebben, s kölcsönöznek ez által is nagyobb súlyt tanácskozásaink fontosságának. Mint látható igyekszünk, hogy a kongressus alkalmára városunkba érkező igen t. vendégek ne csak hasznos munkát végezzenek, hanem hogy ezenkívül kellő kényelem és szórakozásban is részesüljenek. E célból kieszközlött a lehető legnagyobb előnyök, megjegyezvén, hogy elszállásolási kedvezményben csak azon kongresszus tagok részesítenek, kik a végrehajtó bizottságtól az ehhez szükséges igazolványt elláttatták. Hogy azonban az igazolási jegyek a kellő időben kézhez juttathatók legyenek, azon kéressel fordulunk a társgelethez és általában a magyar-kereskedőkhöz és kereskedő-íjjusághoz, ott hol még egyletek nincsenek: indítsanak meg közös únyuk érdekében minél szélesebb alapokra fektetett mozgalmat és a résztvenni szándékozók névsorát tekintettel az idő rövidségére legkésőbb e hó 25-éig a végrehajtó bizottsághoz betérjeszteni sziveskedjenek. A magyar kereskedő íjak V. országos értekezletének végrehajtó bizottsága.

* **Az adó felszólamlási bizottság** f. é. augusztus hó 2-án kezdő meg működését üléseit, az íjletek kizabási hivatal azon helyiségekben fogja tartani, hol a zombori adóköveti bizottság működött. A bizottság sorrendben tárgyalja azon felelőseket, melyek 1.) a pájánka, 2.) az ó-besseli, 3.) a kulai, 4.) a zentai, 5.) újvidéki, 6.) a szabadkai, 7.) a bajai, és 8.) a zombori kir. adóhivatal kerületéből lettek felterjesztve.

* **Befuladt.** Baján fürdés közben a Sugoviszába Weiner Károly pincézr.

* **A belügyminiszter rendelete.** Szapary Gyula gróf miniszterelnök, mint belügyminiszter, korrendeletet intézett az összes alispánokhoz. A rendelet konstalja, hogy a közigazgatás főkövetése a gyorsaság. De ez csak egy érhető el, ha a legalsóbb fokú hatóságok gyorsan teljesítik a felsőbb helyről érkező rendeleteket. A miniszter számtalanszor tapasztalta, hogy a törvényhatóságok jelentéseiket és fölterjesztéseiket csak nagyon lassu, huzavona-eljárással küldik fel hozzá, sőt bizonyos időben a miniszter által kitűzött záros határidőt sem tartják be. Ezért a miniszter felhívja az alispánokat, hogy személyes felőlegsgy alatt ügyeljenek arra, hogy halgatások ne forduljanak elő, hogy a miniszter rendeletei gyorsan végrehajtsanak és a záros határidők megtartassanak.

* **A szesztermelés után fizetett adó** most már márczius hóra is véglegesen le van számítva. Hivatalos értesülések alapján a következőkben közölhetjük a márczius havi eredményt és egyidejűleg az egész eredményt 1890. szeptember 1-től 1890. márczius végéig, valamint az ezen időszakban megállapított szesztergalmról szóló adatokat: 1. Hivatalos megállapítás szerint a fogyasztási adó alá eső szeszfőzökben termeltetett 1890. márczius hóban 9.042.610 hektoliterfok tiszta alkohol, 1890. hóban szept. 1-től 1890. márc. végéig 52.683.499 hektoliterfok. 2. A termelési adó alá eső szeszfőzökben termelés adó befizetése mellet termeltetett márcziusban 215.871 hektoliterfok, szeptembertől márczius végéig 3.199.191 hektoliterfok. 3. Ausztriából, valamint Bosznia és Hercegovina területéről szeszfinomítóba és szabadraktárakba fogyasztási adóval terhelten behozott márcziusban 20.612 hektoliterfok. 4. A fogyasztási adó befizetése mellett szeszfőzökéből, szeszfinomítókból és szabad raktárakból elszállított márcziusban 5.097.532 hektoliterfok, szeptembertől márczius 37.089.040 hektoliterfok. 5. Fogyasztási adóval terhelten elszállított és pedig a) Ausztria, valamint Bosznia és Hercegovina területén fekvő vállalatoknak márcziusban 526.923 hektoliterfok, szeptembertől márczius végéig 2.542.331 hektoliterfok; b) a vámvonalom a való kivitelre márcziusban 876.916 hektoliterfok szeptembertől márczius végéig 8.980.726 hektoliterfok; c) másnemű adómentes ezélokra márcziusban 440.415 hektoliterfok, szeptembertől márczius végéig 12.979.803 hektoliterfok b) a) az adó befizetése mellett elszállított szeszmenyiségnek (4. pont) megfelelő fogyasztási adó kitétt márcziusban 1.784.230 frt 90 kr., szeptembertől márczius végéig 12.981.520 frt 60 kr.; b) a termelési adó (2 pont) teszen márcziusban 75.555 frt 20 kr., szeptembertől márczius végéig 1.119.716 frt 85 kr.; összesen tehát márcziusban 1.859.786 frt 10 kr., szeptembertől márczius végéig 14.101.237 frt 45 kr.

* **Zóna a Dunán.** A július 7-én életbe lépett új személyszállítói díjszabás megjelent. Ez új díjszabás mindenekelőtt meglőnlőbőzteti a szomszédos és távforgalmat. Az előbbiben a menetdíj mindkét irányban azonosok, ellenben a távolsági forgalomban az eddigi elvhez képest olesőbb a víz ellenes utazás. Az egész hajózáható Duna 4 szakaszra van felosztva; e szakasz mindegyike ismét zónákra oszlik szét. A zónák nagysága és egységárai az illető Dunaszakaszi forgalmi viszonyaihoz különbözök ugyan, de nem jelentékenyen. Mindeneset azonban az új díjszabás az eddigi hajózási menetdíjakhoz képest jelentékeny előnyöket nyújt az utazó közönségnek s e mellett fenntartja az eddigi 25 kilogrammos szabadsúlyt, sőt még a túlsúly kiszámításánál is némi kedvezményeket állapít meg. A július 7-én életbe lépett díjtételek közül a következő példákat soroljuk fel:

BUDAPESTRÓL			
	Oszlaty	I.	II.
Passau		8.—	4.80 3.20
Linz		6.80	4.20 2.80
Bécs		4.—	2.40 1.70
Pozsony		3.20	2.— 1.30
Győr		2.80	1.80 1.20
Komarom		1.80	1.25 —.80
Vác		—40	—25 —20
Földvár		2.40	1.70 1.—
Paks		3.—	1.95 1.20
Kalocsa		3.—	1.95 1.20
Baja		3.90	2.60 1.80
Mohács		4.80	3.20 2.—
Újvidék		6.60	4.— 2.60
Zimony		6.60	4.— 2.60
Belgrád		6.60	4.— 2.50
Orsova		8.40	5.— 3.50

* **A csók mint póstaküldemény.** A szerelmesek világlában kőszökvél nagy forradalmat fog kelteni az a hír, hogy ezéblől a csók mint postán is lehet szállítani. A szenzációs hír Loudonból érkezik, a hol egy élelmes papirkereskedő nemrég szerelmekek közönségének szánt leveleiről hozott forgalomban, egyesesen ilyen postai csókzállításra berendezte. A csókzállítási eszméje azon a tapasztalati igazságon alapozk, hogy a szerelmesek közönségének megcsókollják egymás leveleit. Az új rendszerű levelelapírosokon tehát van egy pontosan megjelölt hely, melynek a rendeltetés, hogy a szerelmes felé kölesönsen erre a helyre az rájakk csókjakat. Gygy a közvetítés anélkül kellemesebb legyen, az a bizonyos toll gummiszerű anyaggal van éteve, mely megérteskor kellemes illatot és édes ízt terjeszt. Ilyenformán lehet csókölözni levelelapíros utján. Hogy mennyiben nyújtanak gyönyörűséget az ilyenfajta csókok: azt a szépszámú szakértők elbírálására bízzuk:

* **A magyar ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaság.** mely Tisza Istvan elnöklete alatt f. évi május 31-én tartotta alakuló gyűlést, e napokban szétkötődött körlevéllel tudatja, hogy működését az alapsabályai által meghatározott minden irányban megkezdte. Az előtűnk fekvő körlevél szerint a bank, mint a hazai ipart támogató pénzintézetéről szóló 1890. XIV. t.-cz. alapján létesített pénzintézet, feladatán tekintendő első sorban iparvállalatok létesítését, meglévőeknek meguagyobbitását és fejlesztését, valamint társas vagy magán iparvállalkozásoknak megfelelő alakban való hitelnyújtását. E mellett a bank teljes mértékben kiterjeszti tevékenységét a rendes bank üzletk minden ágára s foglalkozik értékpapírok, külföldi pénzmekek és éréváltók vétele és eladásával, pénzügyeseknek folyózámlára vagy pénztári jegyek ellenében kámatözafásra való ötvételével, váltóelszámítással, az incasso-üzlettel, külföldre szóló hitellevelek kiállításával, értékpapírokra való előlegszórást, értékpapíroknak megörzés és kezelés végett való átvételével, stbírel. — Magunk részéről melegen üdvözöljük az új intézetet a fentebb vázolt bő program alapján meginduló működése között s tekintettel azon kedvező előfeltevételekre, melyek annak megalakulását kísérték, tekintettel azon garanciákra, melyeket már a bank vezetésére hivatott férfiak nevei s nyújtanak, teljes bizalommal tekintünk a bank sikeres működése elé. Ha egy nagy bankintézet alakulása a fővárosban már magában véve az egészséges gazdasági fejlődés jelének tekinthető, ugy ha ezen bank az ipartámogatást tűzi maga elé lényeges feladatul, ezt hazai viszonyaink között nagyra becsüldő fontos momentumnak kell tekintenünk.

Szabályrendelet, Bálványos-Váralja községben a gyümölcsfa tenyészteséről.

A „Gyümölcsészeti és konyhakertészeti füzetekből” közli JANKOVICS EMIL.

Keleten kél a nap! Adj! Isten, hogy Bálványos-Váralja községének alább következő szabályrendeletét minél rövidebb idő alatt, minél több község tegye sajátjává, és hogy Boros József jegyző és Deák János bíró uram jó példái, az egész magyar hazában, minél számosabb követőkre találjanak!

1. §. Minden föld tulajdonos, kinek földjében bármely fajú vadfa van, köteles azt, vagy azokat két év lefolyása alatt a közjegyző által meghatározott alma, körte vagy más nemesfajú gyümölcseszel beoltani — oltatni s azt, illetve az oltásokat megfogyanva a gyümölcsészeti bizottságnak 5 frt o. é. büntetés terhe alatt bejelenteni.

2. §. Minden ifju legény köteles — mielőtt házasságra lépne — a gyümölcsészeti bizottságnak hat-hat drb. sajátkezűleg oltott gyümölcsfát adni — a számbaadáskor azt is igazolni, hogy azokat 6 maga sajátkezűleg oltotta. A ki az oltást elmulasztaná, köteles lesz minden egyes számbaadott oltványért 1—1 o. é. frtot fizetni, a mely részére és neve alatt a betéti takarékpénztárban 5%-os kamat mellett kezeltetik mindaddig, míg a 10 frt o. é. előri.

3. §. Feltétlen kötelessége minden községi lakosnak ugy a maga, valamint a mások oltványaira felügyelni, az azokat rongálókat feljelenteni, mivel ebbeli mulasztásuk magára vonná a rongálókra kimért büntetés.

4. §. Akár vad, akár nemes gyümölcsfa rongálót rajta kaptatás vagy bejelentés esetében a felbecsült kár kétszeresének megfizetésén kívül, melynek egyszerese a tulajdonost illeti, minden egyes megrongált gyümölcsfáért két évesig 2—2 frt fizetendő büntetéskeppen, mely összeg a 2. §-ban megállapított módon kezeltetik.

5. §. A gyümölcsfákban tett károkról, ha azok kiskoruk által tetetnek, a szülők vagy gyámok felelősök s kárterítéssel tartoznak; mert csak nevelés vagy jó példaadás hiánya okozza az oly kártételek eseteit is.

6. §. Barki, ki az oltást érti, barki földjén a tulajdonos híre és beleegyezése nélkül is volt az, a kinek az oltás megfogyan, annak a részére, a ki azt oltotta, köteles minden egyes oltásért 5 krt. fizetni, vonakodás esetében a községi bíró által az 5—5 krajczár oltási díj rövid uton felhajtatód.

7. §. Az oltások számba vétele, s az e közül időidőszakonként felmerülő ügyek elintézésre és elbírálására egy 5 tagból álló bizottság választatik, kinek lesz kötelessége egyelőre minden díj nélkül a gyümölcsfa terjesztésére minden lehető módot és eszközt felhasználni, ugyszintén időszakonként előforduló mulasztásokat megtorolni — a községi előjárásig közbenvételével, ki egyszersmind a főfelügyeletet gyakorolván, intézkedik ezen szabályrendelet teljesítéséről és szoros megtartásáról is.

8. §. Az oltás mesterségének megtanulása végett az 1886-ik év tavaszán az állami iskolában április hó folytán tanfolyam nyitattik — a hová 50 kr. pénzbírság terhe alatt a felhívásra minden 24. éven alóli férfi köteles megjelenni.

Kelt Bálványos-Váralján, 1885. december 5. tartott képviselőtestületi gyűlésből.

DEÁK JÁNOS s. k., BOROS JÓZSEF s. k., bíró, jegyző.

Az aradi kiállítás.

De gazdagok az ipari csoportok is. Arad és Temesvár kiváló iparjain kívül, a kik az ipari fejlettségnek immár magas színvonalán állanak, a vidék iparossága nagy számban küld tárgyakat a kiállításra. Különösen két csoportja lesz igen gazdag, vidéken alig var megféle hatályu; a vas- és fenyipari és a bútorigipari. A mulakoszalyi pompás darabokban lesz bemutatva, hogy pedig Aradon a lakberendezési ipar, mily nagy haladást tett az utobbi évtizedben, arról tizenegyetv. interieur teend bizonyisgot.

Megfelelo tor lett engedve a kiállításnak a háziiparnak, mely hazánk deli résziben meglehetos fejlettségnek örvend és igen sok családnak ad kenyeret. Ezt az osztályt a kiállítás osztálya a népisime érdekében akképen bővítette ki, hogy tizenegy szobafülkében a különböző népriséleti és lakviszonyokat is bemutatja. Lesz aradmegyei magyar szoba, csanádmegei tót szoba, békésmegyei, torontáli, krassó-szörényimegei szobák, melyek berendezése és alakjai közöl csoportosítottak az illető nép háziiparának készítményei. Ily mértékben az ethnografia a háziiparral kapcsolatban eddig vidéki kiállításokon felőlvé nem volt.

A gazdasági csarnokban négy gazdasági egylet: az aradi, a békési, a csanádi és a hunyadi mutatják be gazdag kollektiókban az ország legaldottabb részének termelését, a II. csoportban a nemes érez- és fém-, valamint a kő- és szénbányászatonak lesznek gazdag gyűjteményei, a csinos és izléssel épült érzésketi pavillonban pedig a délvidék erdészeinek és fatermelésének viszonyairól ismerkedhetünk meg.

Az egész terület villamos fényvel világítottatik s a kiállítási parkban állandóan katonai zenekar fog játszani.

A kiállítást az eddigi dispoziciók szerint Baross Gábor kereskedelmiügyi minster augusztus 2-ikán nyitja meg. Ugyane napon veszi kezdetét a kereskedő ifjak országos kongresszusa, míg a méhészek országos közgyűlése aug. 15-ikén, az ipartestületek kongresszusa pedig szeptember 7. és 8-ikán lesz megtartva. Ezeket kívül több összejevetel s nagyobb mérvű tömeges kirándulás van rendben.

A kiállítás megbizotja gondoskodott, hogy az oda érkező idegenek kényelmes és jutányos elhelyezésében részesüljenek. E célból szálló iroda létesített, melynél hatszáz szoba van bejelentve és nyilvántartva. Az iroda a pályaudvaron lesz, hol az érkező idegenek azonnal szállásjegyet kaphatnak. A lakás kérdése tehát senkinek se okozhat aggodalmat, a ki a közelebbi időben Aradot meglátogatni szándékozik.

Megemlítjük végül, hogy a kiállítással sorsjáték van kapcsolatban, melynek hétezer forint értékű nyereményei közül az első 300 db. arany értéket képvisel. Az 50 kros sorsjegyek bizonyára nagy kelendőségnek fognak örvendni.

Mindent összevéve, a megnyitásra váró aradi kiállítás egyike lesz ama regionális kiállításoknak, melyek megtekintése melegen ajánlható mindazoknak, kik közgazdasági terekeveink időről-időre bemutatni szokott eredményei iránt érdeklődnek, s kik egy szépen fejlődő vidéki nagyvárost olyankor kívánnak megismerni, midőn az ország népe ott ad egymásnak találkozik.

Uj Vasuti menet-rend,

érvényes 1890. évi június hó 1-étől.

Budapest — Zimony — Belgrád.				
	502.	506.	504.	512
	kel. expr.	szem. v.	gyors v.	vegyes v.
Budapest	2.35 reg.	7.55	2.40	9.45 es.
Kiskőrös	4.31	11.04	4.52	1.59 reg.
Szabadka	5.44	1.46	6.26 est.	5.24
Csanatavér		2.11		6.16
Topolya		2.34	6.59	6.48
Hegyes-Feketehegy		2.56	7.16	7.20
Verbász-Kula		3.16	7.30	7.46
O-Keér		3.34	7.44	8.15
Kiszács		3.51		8.38
Ujvidék	7.40 reg.	4.19	8.21	9.15
Karlócza		4.41	8.37	9.47
Zimony	9.00	6.35	9.45	12.18 du.
Belgrád	9.09	6.45	10.05	12.30

Belgrád — Zimony — Budapest.				
	501.	503.	505.	511.
	expr. v.	gyors v.	szem. v.	vegyes v.
Belgrád	3.02 reg.	5.30 reg.	8.25 reg.	3.20 d. u.
Zimony	3.12	5.40	9.00	3.32
Karlócza				
Ujvidék	4.43	7.43	11.16	7.19 est.
Kiszács			11.38	7.58
O-Keér		8.13	11.55	8.22
Verbász-Kula		8.28	12.18 du.	8.51
Hegyes-Feketehegy		8.40	12.36	9.14
Topolya		8.57	1.02	9.47
Csanatavér			1.21	10.13
Szabadka	6.38	9.46	2.25	11.28
Kis-Kőrös	7.54	11.06	4.21	2.13 reg.
Budapest	10.05	1.20 d. u.	7.30 es.	6.40

Szabadka — Eszék.			
	812.	816.	814.
	szem. v.	vegyes v.	vegyes v.
Szabadka	5.34 reg.	2.10 d. u.	6.55 est.
Tavankut	6.09	2.50	7.26
Bajmok	6.40	3.19	7.52
N.-Milities	7.25	4.12	8.34
Z O M B O R	8.05	5.00	9.02
Prigl.-Szt.-Iván	8.36	5.35	9.29
Szonta	8.55	5.57	9.46
Gombos	9.11	6.16	10.01
Dalya	11.29		
Eszék	12.13 d. u.		

Eszék — Szabadka

	813.	815.	811.
	vegyes v.	vegyes v.	vegyes v.
Eszék			3.46 d. u.
Dalya	4.30 reg.		5.08
Gombos	5.57	9.15 d. e.	6.24
Szonta	6.13	9.34	6.46
Prigl.-Szt.-Iván	6.30	9.54	7.09 este
Z O M B O R	7.06	6.49	8.10
N.-Milities	7.26	11.13	8.38
Bajmok	8.12	12.00	9.37
Tavankut	8.32	12.22 d. u.	10.02
Szabadka	9.02	12.55	10.42

Szabadka — Baja.

	2512.	2250.
	szem. v.	vegyes v.
Szabadka	5.45 regel.	2.45 d. u.
Csikeria	6.31	3.20
Bács-Almás	7.18	3.52
Bikity-Borsód	8.02	4.26
Baja	8.52	5.02

Baja — Szabadka.

	2501.	2511.
	személy v.	vegyes v.
Baja	10.26 d. e.	6.50 este
Bikity-Borsód	11.05	7.51
Bács-Almás	11.45	8.47
Csikeria	12.10 d. u.	9.21
Szabadka	12.40	10.00

Szabadka — Ó-Becse.

	5911.	5913.
	vegyes v.	vegyes v.
Szabadka	4.40 reg.	3.42 d. u.
Békova	5.10	4.13
O-Kaniszaszállás	5.42	4.45
Bogaras	6.06	5.11
Zenta érkezik	6.34	5.39
indul	7.04	5.50
Ada	7.40	6.36
Mohol	8.08	7.04
Bács-Petrovostello	8.28	7.23
Ó-Becse	8.55	7.50

Ó-Becse — Szabadka.

	5912.	5914.
	vegyes v.	vegyes v.
Ó-Becse	4.48 reg.	4.05 d. u.
Bács-Petrovostello	4.18	4.39
Mohol	5.50	5.08
Ada	6.05	5.24
Zenta érkezik	6.39	5.58
indul	6.59	6.18
Bogaras	7.29	6.48
O-Kaniszaszállás	8.05	7.24
Békova	8.23	7.43
Szabadka	8.50	8.10

Schwartz, weiße und farbige Seiden-Damaste von fl. 1.40 bis fl. 7.75 p. Meter (18 Quat) — beieudet roben und fuchweite portio und sollfist das Fabrik Depot G. Henneberg (St. u. G. Hoff.) Zürich, Wafler umgebend. Preise fallen 10 fr. Porto.

NYILTÉR.

A legjobb és legegészesesebb
ü d i t ő - i t a l .
mely mint asztali ital kiválóan a kedvtelési és borra, csogacsa vagy növényi száraz kávé vegyítve kiünő ízű vegyület adja

MATTONI & CO.
GIESSHÜBLER
legnagyobb cégvezető
SWANIKO-KOD

Öltje a szomszéd, h. sít a felirattal egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkasztó hatása ell. n.

A magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.-társ.

ezennel körhírre teszi, hogy a nádor-uteza 4. sz. alatti saját épületében lévő helyiségeit megnyitotta és működését, mely a banküzlet körében a bank teljesit megbízásokat: értékpaprok vásárlására és előadására, elfogad betézeteket folyó (cheque) számlára vagy pénztári jegyek kibocsátása mellett, előleket ad értékpapirokra, leszámítól váltókat és végez minden egyéb műveletet, mely a banküzletek körébe tartozik. A pénztárak hétköznapokon 9-től 1/2-ig és 1/2-től 4-ig a közönség rendelkezésére állnak.

Budapest, 1890. július 10-én.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a szerk.

MINDENKIT KAPHATÓ. KITTUNTO EREM

LEGFINOMABB MINŐSÉG

CHOCOLAT
SUCHARD
NEUCHÂTEL (SVAJZ)
CACAO

OLOSO ÁRAK.

A párisi világ killitáson aranyérmet nyert, 1889-ik évben.

KÖNNYEN OLDHATÓ KAKAO

Nagy mező- és Kiállítás Bécs

május 14-től október 15-ig
reggel 10 órától esti 10 óráig.

erdőgazdasági-
mű- és
ipar-

Fontaine lumineuse
Park és Rotunda
este villanyvilágítás.

Rotunda

Belépti díj 40 kr. Vasár- és ünnepnapokon 30 kr. Gyermekek 20 kr.

Első Brünni áruház Ticho Bernát, Brünn Krautmarkt, Nr. 18.

utányvét mellett küld:

RAJE CREPE tisza gyapjú, kettős széles 10 mtr 5 ft.—	Házi-vászon 1 vég 30 róf 1/2, 4 ft 50 kr. 1 vég 30 róf 3/4, 5 ft 50 kr.	Rips-Garnitura 2 agy, 1 asztalterítő selyem rojtokkal 4 ft.—	Női-ingek chiffon és vászonnál finom stikó- lissal 3 drb. 2 ft 50 kr.
Ujdonságok női ruhákban divat-oskók, vagy kocsás kettős széles 10 mtr 8 ft.—	King-szövött jobb a vászonnál 1 vég 3/4, széles, 30 róf 6 ft.	Tunis-Portiérak egy ablak számára komplet 2 részöl 3 ft 50 kr.	Női-ingek erős vászonnál hímözött betéttel 6 drb. 3 ft 25 kr.
PISANO alkalmas szövet házi ruhakra 10 mtr 4 ft.—	Chiffon 1 vég 30 róf 1/2 a 5 ft 50 kr. legjobb minőség 6 ft 50 kr.	Egy Ju te-Garnitura 2 agy- és 1 asztalterítő rojtal 3 ft 50 kr.	Férfi-ingek saját gyártmányú fehér vagy szines la 1 ft 80 kr. lla 1 ft 20 kr.
Egyszintű divatszövet minden új színben, kettős széles 10 mtr 5 ft.—	Canevas 1 vég 30 róf lla 4 ft 80 kr. 1 vég 30 róf piros 5 ft 30 kr.	Juta függöny börök minta egy compl. füz. 2.30	Munkás-ingek nurnburgi öntörbölí complent nagy, 3 drb. 2 ft.—
Chevron újfafta, esikós szövet, kettős-zéles 10 mtr 5 ft 50 kr.	Oxford jól mosatik, legjobb minőségű, 1 vég 30 róf 4 ft 50 kr.	Holland szőnyeg-vegek 10—12 mtr. hosszú, 1 vég 3.00	Normal-ing complet, nagy, 1 drb. 1 ft 50 kr.
Három drót jó minőség, 10 mtr. 2 ft 80 kr.	Zephir ingekre a legjobb, legajánlatóbb 1 vég 30 róf 6 ft 50 kr.	Legjobb francia VOILS jól mosatik, szép mustrakban 10 mtr. 4 ft 50 kr.	Normal-andrág complet, nagy, 1 drb. 1 ft 50 kr.
Fekete-terno szász gyártmány, kettős széles, 10 mtr. 4 ft 50 kr.	Raje Rips minden szímben 10 mtr 3.50.	Lenteritők kifünő házi vászonnál 3 db. 3.50	Egy nyári kendő 3/4, hosszú 1.20
	Boston jól mosatik legjobb mustrakban 10 mtr. 3 ft.—	Len-Java-Törülközők 6 darab 2 ft 10 kr.	Egy lótarok egjobb minőségű 190 ctm. hosszú 1.30 ctm. széles 1.50 Cszászra flakker fűdö 1 drb. 2 ft 50 kr.

Mustrák ingyen és bérmentve. Képes divatlap „BRÜNNER NEUHEUTEN“ ingyen és bérmentve.